

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ARNAVUTKÖY BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM BULGULARI	13
8.	EKLER.....	36

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 : Personel Durumu	3
Tablo 2 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	3
Tablo 3 : 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5 : Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	5
Tablo 6 : Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	6
Tablo 7 : Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8 : Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife	26

KISALTMALAR

BGYS	: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
GZFT	: Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit Analizi
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KVKK	: Kişisel Verileri Koruma Kanunu
PESTLE	: Politika, Ekonomi, Sosyal, Teknoloji, Yasallık, Çevre Analizi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İşletme Hakkı Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Gelirleri Üzerinden Tahsil Edilen KDV'nin Gelirler Hesabına Kaydedilmesi
2. Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
3. İdarenin Tapuda Kayıtlı Taşınmaz Bilgileri ile İdarenin İlgili Birimlerindeki Taşınmaz Bilgilerinin Uyuşmaması

B. Diğer Bulgular

1. Gecekondu Fonunun Muhasebeleştirilmesi ve Bütçeleştirilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması
2. İşletme Hakkının Devri Niteliğinde Olmayan Kiralamalardan KDV Tahsil Edilmesi
3. Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması, Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması ve Bunlara Yasal Müeyyidelerin Uygulanmaması
4. Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması
5. Sosyal Tesis Gelirlerinden Bakım ve Onarım İçin Pay Ayrılmaması
6. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi
7. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi
8. Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tescillerinin Bulunmaması
9. Vergi Borcunun Zamanında Ödenmemesi Sebebiyle Gecikme Zammına Maruz Kalınması
10. Yemek Yemeyen Personelden Kesinti Yapılması ve Aynı Personel İçin İdare Bütçesinden Yükleniciye Ödeme Yapılması
11. Sözleşmeli Statüde Çalışan Personelin Müdür Olarak Görevlendirilmesi

12. İşçilere Yıllık İzinlerinin Mevzuata Uygun Olarak Kullanılmaması

13. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

İstanbul Arnavutköy Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin karar organı olan İstanbul Arnavutköy Belediye Meclisi, Belediye Başkanı dahil olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı Özel

Kalem Müdürlüğü olmak üzere 1 adet birim belirlenmiştir. Başkana bağlı 3 adet memur başkan yardımcısı, 3 adet meclis üyesi başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 23 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır:

Tablo 1 : Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	675	226
Sözleşmeli Personel	-	29
Kadrolu İşçi	341	81
Geçici İşçi	-	2
Toplam	1.016	338
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		914

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda İstanbul Arnavutköy Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 2 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kodl	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	34.442.665,00	4.468.300,00	38.910.965,00	33.964.861,83	4.946.103,17	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	5.839.730,00	376.000,00	6.215.730,00	5.118.641,23	1.097.088,77	0,00

03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	195.033.425,00	13.764.092,00	208.797.517,00	169.863.968,61	38.933.548,39	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	1.546.000,00	1.910.000,00	3.456.000,00	3.453.556,92	2.443,08	0,00
05	Cari Transferler	0,00	8.299.180,00	-308.000,00	7.991.180,00	7.173.931,31	817.248,69	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	59.338.000,00	3.543.808,00	62.881.808,00	59.584.951,10	3.296.856,90	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	75.000,00	75.000,00	75.000,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	25.500.000,00	-23.829.200,00	1.670.800,00	0,00	1.670.800,00	0,00
Toplam		0,00	330.000.000,00	0,00	330.000.000,00	279.234.911,00	50.765.089,00	0,00

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 330.000.000,00TL ödenek öngörölmüş olup önceki yıldan devreden ya da yıl içinde ayrıca eklenen ödenek olmamıştır. Yıl içinde 279.234.911,00 TL Bütçe Gideri yapılmış, 50.765.089,00 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3 : 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	162.560.000,00	149.307.123,96	2.232.333,26	147.074.790,70	90
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.957.000,00	8.426.932,90	206.836,93	8.220.095,97	82
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	5.400.000,00	1.406.500,00	0,00	1.406.500,00	26
05- Diğer Gelirler	101.473.000,00	129.047.643,56	687.492,52	128.360.151,04	126
06- Sermaye Gelirleri	50.610.000,00	39.893.325,95	0,00	39.893.325,95	78
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	
Toplam	330.000.000,00	328.081.526,37	3.126.662,71	324.954.863,66	98

Belediyenin 2020 yılında net bütçe geliri %98 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%90), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%82) , sermaye gelirleri ise (%78) gerçekleşmiştir.

Tablo 4 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	34.442.665,00	33.964.861,83	98
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.839.730,00	5.118.641,23	87
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	195.033.425,00	169.863.968,61	87
04- Faiz Gideri	1.546.000,00	3.453.556,92	223
05- Cari Transferler	8.299.180,00	7.173.931,31	86
06- Sermaye Giderleri	59.338.000,00	59.584.951,10	100
07- Sermaye Transferleri	1.000,00	0	
08- Borç Verme	0,00	75.000,00	
09- Yedek Ödenekler	25.500.000,00		
Toplam	330.000.000,00	279.234.911,00	85

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %85 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderleri, 2020 yılı bütçe hazırlık çalışmalarından sonra kullanılan banka kredisine ait faiz ödemeleri sebebiyle % 223 seviyesinde beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir. Ayrıca ödenek öngörülme-yen borç verme kaleminde yer alan gerçekleşen tutar da 696 sayılı KHK tabi personel için kurulan %100 hissesi belediyeye ait şirketin kuruluş sermayesidir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır:

Tablo 5 : Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	138.399.839,01	113.340.868,50	149.307.123,96	-18,11	31,73
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.954.594,37	8.145.547,01	8.426.932,90	36,79	3,45

Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	49.416,97	4.000.000,00	1.406.500,00	7994,39	-64,84
Diğer Gelirler	81.660.387,96	85.381.520,28	129.047.643,56	4,56	51,14
Sermaye Gelirleri	41.352.650,76	21.406.826,71	39.893.325,95	-48,23	86,36
Toplam	267.416.889,07	232.274.762,50	328.081.526,37	-13,14	41,25
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.110.252,92	1.022.433,86	3.126.662,71	-51,55	205,81
Net Toplam	265.306.636,15	231.252.328,64	324.954.863,66	-12,84	40,52

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 93.702.535,02 TL'lik (%40,52) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 2.593.500,00 TL (%-64,84) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 35.966.255,46 TL (%31,73), diğer gelirlerde 43.666.123,28TL (%51,14) ve sermaye gelirlerinde 18.486.499,24TL (%86,36) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6 : Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	24.709.982,96	28.862.999,69	33.964.861,83	16,81	17,68
SGK Devlet Prim Giderleri	3.854.228,56	4.597.756,22	5.118.641,23	19,29	11,33
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	157.628.381,17	182.534.486,95	169.863.968,61	15,80	-6,94
Faiz Giderleri	1.048.192,78	1.239.042,22	3.453.556,92	18,21	178,38
Cari Transferler	12.954.633,96	6.186.657,81	7.173.931,31	-52,24	15,96
Sermaye Giderleri	91.886.488,37	51.731.169,90	59.584.951,10	-43,70	15,18
Sermaye Transferleri					
Borç Verme			75.000,00		
Toplam	292.081.907,80	275.152.112,79	279.234.911,00	-5,80	1,48

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 4.082.798,21TL (%1,48) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 5.101.862,14 TL (%17,68), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 520.885,01 TL (%11,33) arttığı görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerin artışı personel sayısından ve ücret artışından kaynaklanmıştır. Mal alım ve hizmet giderlerinde -12.670.518,34TL'lik (-6,94 %) azalış olmuş, sermaye giderlerinde 7.853.781,20TL'lik

(%15,18) ve faiz giderlerinde 2.214.514,70TL'lik (%178,38) bir artış olmuştur. Faiz artışı kredi faizlerinden kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 313.532.138,74 TL, Faaliyet Geliri 380.384.628,09 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 66.852.489,35 TL olarak gerçekleşmiştir.

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7 : Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Araş Arnavutköy İnş. Yat. Taah. Hizm. Nakl.Gıda San. ve Tic. AŞ	11.706.250,00	11.706.250,00	100
2	Arnavutköy Belediyesi Personel AŞ	300.000,00	300.000,00	100
3	İstanbul Yönetim Yenileme AŞ	15.480.000,00	7.750,00	0,05

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
  - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, İstanbul Arnavutköy Belediyesi tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları ile Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda İdarenin iç kontrol sistemleri değerlendirilmiştir. İdarede, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak, etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup Belediye Meclisinin onayı alındıktan sonra yönetmelikler yayımlanmıştır. Yetkiler ve yetki devrinin sınırları yazılı hale getirilmiştir. İmza yetkilileri yönergesi tüm müdürlüklere gönderilmiştir. Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Müdürlüklerin iş akış süreçleri analiz

edilerek modellenmiş olup, mevzuata uygun bir şekilde merkezi bir yazılım üzerinden takip edilmektedir.

Stratejik plan, İdarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

İdare bütçesi, stratejik plan-performans programında yer alan hedef maliyetleriyle ilişkilendirilerek hazırlanmıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları kapsamında 2020-2024 Stratejik Plan çalışmaları düzenlenerek GZFT ve PESTLE analizi yapılmıştır. BGYS ve KVKK kurumsal riskler analiz edilerek belirlenmiş dokümanlar hazırlanıp gerekli raporlar düzenlenmiştir.

Harcama birimlerince, mevzuatında belirtilen şekilde ön mali kontrol yapılmakta; gerçekleştirme görevlileri tarafından, ödeme emri belgesi üzerine “kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülmektedir.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek, analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler İdare faaliyet raporunda gösterilmekte ve idare faaliyet raporu kamu idaresinin web sayfasında yayımlanmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İdarenin tüm birimleri ile iç kontrol sistemini değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Kamu idaresinde iç kontrol birimi ve kadrosu mevcut değildir. İç denetçi alımına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Arnavutköy Belediyesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşletme Hakkı Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Gelirleri Üzerinden Tahsil Edilen KDV'nin Gelirler Hesabına Kaydedilmesi

İdarenin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde sayılan mal ve hakların kiralanması kapsamında olmak üzere işletme hakkını kiraya verdiği taşınmazları bulunmaktadır. Bu taşınmazların kira bedelleri katma değer vergisi ile birlikte tahsil edilmekte, ancak, tahsil edilen KDV tutarları 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına değil kira geliri olarak 600-Gelirleri Hesabına kaydedilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun, 1'inci maddesinde; hangi işlemlerin katma değer vergisine tabi olduğu belirtildikten sonra, 193 sayılı Kanun'un 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri katma değer vergisine tabi olan işlemler arasında sayılmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinin birinci fıkrasının 5'inci bendinde, işletme haklarının kiralanması yer almaktadır.

3065 sayılı Kanun'un “*Hizmet*” başlıklı 4'üncü maddesinde ise;

“*Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.*

Bu işlemler; bir şeyi yapmak ve işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir” hükmüne yer verilmek suretiyle kiralama işlemlerinin de hizmet kapsamında katma değer vergisine tabi olduğu ifade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 293'üncü maddesinde; bu hesabın, teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarları ile bu tutarlardan mahsup edilen ve ödenen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in 294'üncü maddesine göre: İdarenin sattığı mal ve hizmet karşılığı olarak

katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat tutarları 100-Kasa Hesabına veya 102-Banka Hesabına borç, tahsil edilen katma değer vergisi Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına, Katma Değer Vergisi hariç tutar ise 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat toplamı 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilecektir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin, 193 sayılı Kanun'un 70'inci maddesinde sayılan mal ve hakların kiralanması işlemleri kapsamında işletme haklarını kiraya verdiği taşınmazlarının bulunduğu, bu taşınmazların kira bedellerinin katma değer vergisi ile beraber tahsil edildiği, ancak, tahsil edilen KDV tutarlarının 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı yerine kira geliri olarak 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir. Hâlbuki, yukarıda belirtilen taşınmazların kira bedellerinin KDV'sinin 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına, kira bedellerin KDV'siz kısmının da 600-Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

İşletme hakkı kiraya verilen taşınmazların kira bedelleri üzerinden hesaplanan KDV'nin Gelirler Hesabına kaydedilmesi hem Hazinesinin gelir kaybına neden olmakta; hem de 391-Hesaplanan KDV Hesabında 733.822,96 TL eksik, 600-Gelirler Hesabında bu tutar kadar fazla bilgi ve aynı zamanda 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında da eksik bilgi oluşmasına neden olmaktadır.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından; gerekli işlemlerin yapılmaya başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; muhasebe kayıtlarının 2020 yılı içerisinde yapılmaması sebebiyle; ilgili yıl kurum mali tablolarında bahse konu hesaplarda hatalı bilgi oluşmuştur.

BULGU 2: Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca İdareye taşınmaz tahsis edilmiş, ancak, İdarece tahsis alınan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yapılmamıştır.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde:

Tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerinde, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu

idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı;

İfade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; tahsise konu edilen/tahsis alınan binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilecektir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilecektir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği Belediyeye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252-Binalar Hesabına borç ve 500-Net Değer Hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının 500- Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'te, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlardan İdareye tahsis edilen 1 adet bina ve 7 adet arsa için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle tahsisli taşınmazların bilgisinin mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, bahsi geçen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının iz bedeli üzerinden yapıldığı belirtilmiştir.

Ancak yukarıda izah edildiği üzere; İdareye tahsisi yapılan taşınmazların iz bedeli üzerinden değil, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252-Binalar Hesabına borç ve 500-Net Değer Hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının 500- Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

İdareye yapılan taşınmaz tahsislerinin muhasebeleştirilmemesi sonucu; 2020 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 252-Binalar Hesabı ve 500-Net Değer Hesabı ile

amortismanına tabi maddi duran varlıklar için 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 3: İdarenin Tapuda Kayıtlı Taşınmaz Bilgileri ile İdarenin İlgili Birimlerindeki Taşınmaz Bilgilerinin Uyuşmaması

İdare mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için mevcut kullanım şekli bilgisi ile tapu kayıtlarının uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmamıştır.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Taşınır ve Taşınmaz İşlemleri*" başlıklı 44'üncü maddesinde; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmaz malların kaydı ile mal yönetim hesabının verilmesine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenleneceği belirtilmektedir.

Yukarıda belirtilen şekliyle düzenlenen ve 02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt Şekli" başlıklı 7'nci maddesine göre; kamu idaresi taşınmazlarının envanterinin yapılarak, Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer yandan, Yönetmelik hükümlerine göre; kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar, taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilecektir. Mali hizmetler birimince de bu formlar konsolide edilerek Yönetmelik ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulacaktır.

Aynı Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre, kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapmaları gerekmektedir.

Ayrıca, Yönetmelik'in "Kayıt değişikliği işlemleri" başlıklı 11'inci maddesinde belirtildiği üzere; kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçüm değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde, idarelerce kayıtlar kapatılacak ve yeni oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilecektir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde, İdare mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için; idarede kayıtlı taşınmaz sayısı ve mevcut kullanım şekli bilgisi ile tapu kayıtlarının uyumlaştırılmasına yönelik çalışmaların yapılmadığı tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında, kayıtlı taşınmaz sayısı ve mevcut kullanım şekli bilgisi ile tapu kayıtlarının uyumlaştırılmasına yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanmış olduğu ve muhasebe kayıtlarına ilişkin güncellemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Yönetmelik'te belirtilen şekliyle tapuda kayıtlı olan taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazların envanterinin yapılmaması ve muhasebe kayıtlarının güncellenmemesi nedenleriyle 2020 yılı mali tablolarında 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu açısından hatalı bilgi oluşmuştur.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gecekondu Fonunun Muhasebeleştirilmesi ve Bütçeleştirilmesinde Hatalı Uygulamaların Yapılması

Gecekondu fonunun muhasebeleştirilmesi ve bütçeleştirilmesinde karşılaşılan hatalı uygulamalar şunlardır:

a)Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Gelirler Hesabı Yerine Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında Muhasebeleştirilmesi

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde gecekondu fonunun gelirleri sayılmıştır. Diğer yandan, gecekondu fonunun idaresi ile bu fona ait her türlü hak ve görevler ilgili Belediyeye aittir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar" başlıklı 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında ise aynen;

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır"

denilmektedir.

Yönetmelik'te belirtildiği üzere; gecekondur fonundaki paralar, İdarenin belirli amaca tahsisli gelirdir. Dolayısıyla bu gelirler, yardımcı hesap kodlarıyla takip edilmek üzere 600-Gelirler Hesabı ve 800-Bütçe Gelirleri Hesabında muhasebeleştirilmelidir.

İdarenin 2020 yılı mali işlemlerinin incelenmesi neticesinde; gecekondur fonu gelirlerinin 362 Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından 2021 yılında düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir.

Ancak, söz konusu düzeltme kayıtlarının ilgili yılda yapılmaması nedeniyle; 2020 yılı mali tablolarında 600-Gelirler Hesabında eksik, 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında fazla bilgi oluşmasına neden olmuştur.

Söz konusu fon gelirlerinin, İdarenin belli amaca tahsisli geliri olması nedeniyle gelir hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

B) Gecekondur Fonunda Toplanan Paraların İdare Bütçesinin İlgili Bölümlerinde Fon Geliri Ayrıntı Koduyla Gösterilmemesi ve Fona Ait Ödenek Tertibinin Bulunmaması

775 sayılı Gecekondur Kanunu'nun "Fonların Teşkilî ve Kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde; bu maddede belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesapta (banka hesabı) toplanacağı ve aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise, bu fonun hangi amaçlar için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar" başlıklı 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında aynen;

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondur Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır" denilmektedir.

775 sayılı Kanun'da belirtilen gelirlerden oluşan ve belediyelerin yönetiminde olan gecekondur fonu için, sadece bu fona ilişkin mali işlemleri takip etmek amacıyla, özel bir banka

hesabı açılmalı; fonda toplanan paralar bütçede ilgili bölüme gelir, diğer yandan gider bütçesine özel ödenek olarak kaydedilmelidir. Diğer bir ifade ile; gecekondü fonu gelirleri belli bir amaca tahsisli gelir olması nedeniyle, hem gelir bütçesinde hem de gider bütçesinde mevzuatın amacına uygun kodlanması gerekmektedir.

2020 yılı mali işlemleri kapsamında İdare bütçesinin incelenmesi neticesinde; gecekondü fonu gelirlerinin ilgili bölümde fon geliri ayrıntı koduyla kodlanmadığı ve belirtilen gelirlerin Kanun'da belirtilen işlerde kullanılması için gider bütçesine ödenek kaydedilmediği tespit edilmiştir. Halbuki, gecekondü fonu gelirlerinin mevzuatında belirtilen şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla; İdarenin gelir ve gider bütçesinde fonun amacına uygun kodlanmasıdır.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, gecekondü fonu gelirlerinin 775 sayılı Kanun'da belirtilen amaca uygun bütçeleştirildiği belirtilmiş olmakla birlikte, bütçeleştirme işlemlerine yönelik herhangi bir kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir.

Sonuç olarak; gecekondü fonu gelirlerinin 775 sayılı Kanun'da belirtilen amaca uygun bütçeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: İşletme Hakkının Devri Niteliğinde Olmayan Kiralamalardan KDV Tahsil Edilmesi

İdarenin kiraya vermiş bulunduğu taşınmazlarının bazılarından yersiz KDV tahsil edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun, "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir*" denildikten sonra, aynı maddenin 1'inci bendinde; "*Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler*", 3-f bendinde de; "*Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri*"nin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Hizmet" başlıklı 4'üncü maddesinde; "*Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir. Bu işlemler; bir şeyi yapmak ve işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde*

gerçekleşebilir...” hükmüne yer verilerek, yapılan kiralama işlemlerinin hizmet kapsamında katma değer vergisine tabi olduğu ifade edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 70’inci maddesinde ise; mal ve hakların kiralanması işlemleri kapsamına “*işletme hakları*” da dahil edilmiştir.

3065 sayılı Kanun’un 17/4-d bendinde, iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri vergiden istisna edilmiştir. Kamu idareleri, dernekler, vakıflar ve belediyeler; iktisadi işletme mahiyetinde olmadıklarından dolayı bunlara ait gayrimenkullerin kiralanması işlemleri de kural olarak katma değer vergisine tabi bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre; işletme hakkı devri niteliğinde bulunmayan taşınmaz kiralamalarından KDV tahsil edilmemesi gerekmektedir.

İdarenin taşınmazları üzerinde yapılan incelemede ise; idarenin kiraya vermiş bulunduğu taşınmazların tamamından KDV tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, işletme hakkının devri niteliğinde olmayan kiralamalardan KDV tahsil edilmeyeceği belirtilmiştir.

Netice olarak, İdarenin gerçekleştirmiş bulunduğu taşınmaz kiralamalarının KDV’ye tabi olup olmadığına göre ayırımın yapılarak, işletme hakkının devri niteliğinde olmayan taşınmaz kiralamalarından KDV tahsil edilmemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması, Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması ve Bunlara Yasal Müeyyidelerin Uygulanmaması

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet yürüten işletmeler bulunmaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu belirtilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde;

“Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır...” denilmektedir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 2’nci maddesinde ise, bu Kanun hükümlerinden muaf tutulan iş yerleri düzenlenmiştir.

Diğer yandan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun “Emre aykırı davranış” başlıklı 32’nci maddesinin birinci fıkrası;

“Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.” hükmünü içermektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, bir işletmenin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunması mümkün değildir. Ruhsatsız çalıştığı tespit edilen işletmelere mevzuatta düzenlenen müeyyidelerin uygulanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; İdare kayıtlarına göre belediye sınırları içerisindeki aktif iş yeri sayısının 6.542 adet olduğu ve bu iş yerlerinin 3.025 adetinin ise ruhsatsız şekilde faaliyetlerine devam ettiği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, ruhsatsız çalıştığı tespit edilen iş yerlerine idari para cezalarının uygulanarak süre tanınmadan kapatılması ve işyeri açma izni harcının tahsil edilmesi işlemlerinin gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; İdarenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olanları da dikkate alarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sağlanması, ruhsatsız çalıştığı tespit edilen iş yerlerine güncellenmiş yılı idari para cezasının uygulanarak süre tanınmadan kapatılması ve işyeri açma izni harcının tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması

İdare tarafından tahsil edilen Bina İnşaat Harcının, mevzuata uygun hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

2464 Sayılı Kanun'un Bina İnşaat Harcına ilişkin olarak harcın konusunu ve vergiyi doğuran olayı belirleyen Ek 1'inci maddesinde;

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir...” hükmü,

Harç'ın matrahının belirlendiği Kanun'un Ek 4'üncü maddesinde ise;

“Bina İnşaat Harcının matrahı, her bir konut veya işyeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümleridir. Konut inşaatlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile kömürlükler hariç tutulur, özel garaj ve özel depo gibi müstemilat dâhil edilir. İşyeri inşaatlarında, inşaat alanına müstemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümü dâhildir.”

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda verilen mevzuat hükümlerinden; konut ve işyeri inşaatlarının harca tabi olduğu, işyeri inşaatlarında harcın matrahına müstemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümünün dâhil edileceği, konut inşaatlarında ise ortak yerlerden gelen hisselerden yalnızca konut sahibinin kullanımına özgülenmiş olan özel garaj, özel depo gibi alanların harcın matrahına dahil edileceği, diğer ortak kullanım alanlarının dahil edilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; harcın matrahını hesaplama yönteminin ortak alanların niteliğine bakılmaksızın yapıldığı, toplam inşaat alanında konut veya işyeri alanı olarak ayrı ayrı hesaplama yapılmadığı, konut ve işyeri birlikte olan binalarda konut istisnalarının göz ardı edilerek hesaplama yapıldığı görülmüştür.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, harcın matrahının tespit edilmesine yönelik gerekli düzenlemelerin yapıldığı, bina inşaat harcı hesaplamalarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; İdarenin bina inşaat harcının matrahının tespit edilmesine yönelik hesaplama işlemlerini yukarıda yer verilen mevzuata uygun olarak gerçekleştirmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Sosyal Tesis Gelirlerinden Bakım ve Onarım İçin Pay Ayrılmaması

İdareye ait sosyal tesislerin bakım onarım giderleri için sosyal tesis gelirlerinden ayrılması gereken paylar ayrılmamıştır.

07.07.2017 tarih ve 30117 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2017-6 sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ’in “Tesislerin İşletilmesi” başlıklı 5’inci maddesinde; kapsam dahilindeki idarelerin tebliğin amacı doğrultusundaki tedbirleri almakla yükümlü oldukları, sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının %5’inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanması gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Tebliğ’de belirtildiği üzere sosyal tesislerin brüt gelirlerinden, yine sosyal tesislerde yapılacak bakım ve onarımlar için pay ayrılması gerekmesine rağmen söz konusu payın ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının %5’inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların toplanması için ayrı bir banka hesabı açıldığı ve bu hesaba aktarma yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; sosyal tesislerin anılan düzenleme gereği etkin bir şekilde yönetilebilmesi için, İdare tarafından bahsi geçen payların ayrılması ve ayrı bir hesapta takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi

İdarece emlak vergileriyle beraber tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ilgili idareye aktarılmamıştır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 12’nci maddesinin altıncı fıkrasında; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının

korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

2863 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olduğu; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan, 2863 sayılı Kanun'da; ilgili belediyece tahsil edilen katkı paylarının zamanında ilgili kuruma gönderilmemesi halinde bu katkı paylarına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, yıl sonu itibari ile tahsil edilen 8.183.681,55 TL tutarında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına gönderilmediği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, bulgu doğrultusunda gerekli ödemelerin bütçe imkanları çerçevesinde yapılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Netice olarak; yukarıda izah edilen mevzuat uyarınca hesaplanan katkı payları ilgili idarelere mevzuatında belirtilen sürede gönderilmelidir.

BULGU 7: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi

İdarenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesine göre;

"Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi"

ifade etmektedir.

Mezkûr Kanun'un "Anlaşma serbestisi" başlıklı 25'inci maddesindeki düzenleme gereği de, işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilmektedirler.

Öte yandan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bu Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesine göre işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilmektedirler. Ayrıca "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; "*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*" düzenlemesi yer almaktadır.

Ayrıca Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"(1) Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.

(2) Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar,

her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

(3) İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeye istinaden Yönetmelik ekinde yer alan tabloda aşağıda belirtilen şekilde tarife belirlenmiştir:

Tablo 8 : Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife

Geçiş Hakkına Konu Taşınmazların ve Yerlerin Niteliği	Ücret Üst Sınırı (Yıllık)
Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar	Metrekaresi, taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin yüzde 2'si
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 1,00.-TL
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 0,70.-TL

Yukarıda belirtilen mevzuat gereği belediyeler tarafından, tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle belediye mülkiyetinde, tasarrufunda veyahut sorumluluğunda olan taşınmazlardan geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edildiği, buna karşın idare tarafından bahsi geçen ücretlerin büyükşehir belediyesinden tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına, İdarenin tasarruf ve sorumluluğunda bulunan taşınmazlar üzerinde kullanılan geçiş haklarına ait bedellerin İdare hesabına aktarılmasının talep edildiği yazı gönderildiği, bu yazıya geçiş hakkına ilişkin işlemlerin "geçiş hakkı sağlayıcısı" olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesince yürütüldüğü şeklinde cevap verildiği ve İdarenin de bu cevap üzerine geçiş hakkı ücretlerinin tahsili için yasal süreç başlattığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; idarenin yetki ve sorumluluk alanı içinde sabit ve mobil haberleşme

altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tescillerinin Bulunmaması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu" başlıklı 57'nci maddesinde;

"Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır..." denilmektedir.

Anılan mevzuat hükmüne göre, onaylanan ihale kararından sonra müteahhit veya müşterinin 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise; taşınmaz kira sözleşmelerinde noter tescilinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, kira sözleşmelerinin noterlikçe tescil edilmesi işlemlerine başlanıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; ihale kararından sonra müteahhit veya müşteri ile imzalanan taşınmaz kira sözleşmelerinde noter tescilinin aranması gerekmektedir.

BULGU 9: Vergi Borcunun Zamanında Ödenmemesi Sebebiyle Gecikme Zammına Maruz Kalınması

İdarenin vergi borcunu zamanında ödememesi nedeniyle gecikme zammı ödemek zorunda kalmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinde; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz

gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; İdarenin vergi borcunu zamanında ödememesi sonucunda, 13068 no.lu ödeme emri belgesiyle 76.693,87 TL gecikme zammı ödendiği tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarların bütçe imkanları dahilinde zamanında ödemesinin yapılmasına özen gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen mevzuata uygun olarak İdarenin; ilgili kanunlar gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara öncelik vermesi ve bu tutarları zamanında ödemesi gerekmektedir.

BULGU 10: Yemek Yemeyen Personelden Kesinti Yapılması ve Aynı Personel İçin İdare Bütçesinden Yükleniciye Ödeme Yapılması

İdarenin 2019/616122 ihale kayıt numaralı “2020 Yılı Belediye Personeli İçin Malzemeli Yemek Hizmeti Satın Alma İşi” kapsamında gerçekleştirdiği ödemelerde hesaplama hataları bulunmakta ve yemek hizmetinin bütününden ilgili ayda yararlanmayan personelden yemek ücretinin tamamı tahsil edilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Yiyecek yardımı” başlıklı 212’nci maddesinde;

“Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tespit olunur.” denilmektedir.

Bu madde doğrultusunda 19.11.1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nde, Devlet memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacakları ve yardımın uygulanması ile ilgili esaslar belirtilmiştir.

Bahsi geçen Yönetmelik’in “Yemek Servisi Giderleri” başlıklı 4’üncü maddesinde;

“Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin Ankara, İstanbul ve İzmir illeri için üçte ikisini, diğer iller için yarısını aşmamak üzere, bu Yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanır.

Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır...” hükmüne yer verilmiştir.

İdare personeline yemek verilmesi hizmeti, “2020 Yılı Belediye Personeli İçin Malzemeli Yemek Hizmeti Satın Alma İşi” kapsamında yerine getirilmektedir. Söz konusu işe ilişkin İdare ile yüklenici firma arasında imzalanan sözleşmenin 6’ncı maddesinde sözleşmenin birim fiyatlı sözleşme olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; yemek maliyetinin 2020 yılı için kişi başı 20 TL olduğu ve yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca yemek yiyeceğini beyan eden her personelden günlük 6,66 TL kesinti yapıldığı, geriye kalan 13,34 TL tutarın idare bütçesinden ödendiği, yemek hizmetinden yararlanmak istediğini beyan eden her personelden yapılan kesintinin ise personelin ilgili aylık dönemde kaç adet yemek yediğine bakılmaksızın toplam iş günü üzerinden gerçekleştirildiği ve yüklenici firmaya ödenecek hakediş hesaplamalarına da bu şekilde aktarıldığı tespit edilmiştir.

Yemek hizmeti sunulan ayda herhangi bir personelin kaç gün yemek yediğinin bir otomasyon sistemi ile tespit edilmemesi nedeniyle, hem personelin maaşından yemek yemediği günlerin ücreti kesilmekte hem de birim fiyatlı iş kapsamında alınan hizmet miktarına göre ödenmesi gereken hakediş hesaplamalarında fazla ödemeye neden olmaktadır.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, birim fiyatlı iş kapsamında alınan hizmet miktarının tespitine yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmış olduğu, hakediş hesaplamalarının yeni yapılacak olan yemek hizmeti ihaleleri için bu doğrultuda hazırlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; idarece birim fiyatlı iş kapsamında alınan hizmet miktarının tespitine yönelik bir otomasyon sisteminin kullanılarak hakediş hesaplamalarının buna göre yapılması ve personelden ilgili ayda sadece yemek hizmetinden yararlandığı günlere ilişkin tutarların alınması gerekmektedir.

BULGU 11: Sözleşmeli Statüde Çalışan Personelin Müdür Olarak Görevlendirilmesi

İdare tarafından sözleşmeli olarak istihdam edilen personel müdür olarak görevlendirilmiştir.

Belediye ve bağılı kuruluşlarında sözleşmeli personel çalıştırılması 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenerek norm kadroya uygun olarak çevre, sağıık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personelin yıllık sözleşme ile çalıştırılabilmesine cevaz verilmiştir.

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, sözleşmeli personelin uzman ve teknik personel olarak yıllık sözleşme ile çalıştırılabileceğı belirtilmiş, ayrıca söz konusu hüküm ile sözleşmeli olarak istihdam edilecek personelin unvanları da tespit edilmiştir. Ancak müdürlük kadro ve ünvanı bu tespitte sayılmamıştır. Esas itibariyle, mevzuatında da belirtildiğı üzere, sözleşmeli personel yıllık sözleşme ile çalıştırılmaktadır. Bu nedenle, sözleşme ile yıllık olarak istihdam edilen personelin, sürekliliğı beklenen ve asli bir görev olan yönetici pozisyonunda müdür olarak çalıştırılması söz konusu değildir. Ayrıca, 28.06.1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın 6'ncı maddesiyle ilgililerin sözleşmelerinde belirtilen görev dışında başka bir işte çalıştırılması yasaklanmış, benzer hükme ilgililerle imzalanan sözleşme metninde de yer verilmiştir.

Müdürlük, asli ve sürekli bir kamu görevidir dolayısıyla memur kadrosuna ilişkindir ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanun'u ile bu Kanun'un görevde yükselmeyi düzenleyen alt mevzuatına tabidir. 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kadrolar ile il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelere ait memur kadrolarına müdür ve daha alt görevlerde yapılacak görevde yükselme mahiyetindeki asaleten atamalar Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Ayrıca Belediyeler ve bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler ile bunlara bağılı döner sermayeli kuruluşlardaki personel için Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, bu Yönetmelik'in kapsamına giren görevlere atanacaklarda aranacak şartları ve yapılacak sınavlara ilişkin usul ve esaslar ile diğere hususları bu Yönetmelik'e aykırı olmamak üzere çıkaracakları yönetmelikle düzenleneceğı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda Belediye ve Bağılı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik yayımlanmış ve bu Yönetmelik'le görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar, görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel

şartlar, görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar, görevde yükselme sınavına ilişkin esaslar ile görevde yükselme suretiyle atanmaya ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Buna göre, müdürlük asaleten yürütülen ve ataması belli şartlara ve usüle tabi olan memurlar için geçerli üst bir kadrodur.

Bununla birlikte müdürlüklere vekâleten atanma hususu 657 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesinde ayrıca düzenlenerek asilde aranan şartları taşıyanların söz konusu kadrolarda ne şartlarda ve nasıl görevlendirileceği tespit edilmiştir. Bu düzenlemelerde, sözleşmeli personelin müdürlük kadrosuna vekâleten yada tedviren atanabileceğine dair doğrudan ya da dolaylı bir icazet mevcut değildir.

Denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; işlemlerin daha hızlı ve verimli yürütülebilmesi için hizmet gereği olarak bu tür bir görevlendirme yapıldığı belirtilmiş olması mevzuatıyla uyarlı değildir.

Netice itibariyle, sözleşmeli personelin müdürlük kadrosuna asaleten atanması mümkün olmadığı gibi vekaleten, tedviren ya da başka bir ad ve usulle görevlendirme suretiyle çalıştırılması da mümkün değildir.

BULGU 12: İşçilere Yıllık İzinlerinin Mevzuata Uygun Olarak Kullanılmaması

İdarece işçilerin yıllık izinleri mevzuata uygun şekilde kullanılmamakta ve bu nedenle yıllık izinler birikmektedir. Bu durumda, işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine, emekli olduklarında son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmeleri nedeniyle İdareye ek mali külfet oluşmaktadır:

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller

ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı konusunda Kanun'a paralel bir düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde; 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde, bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için beşyüzdokuz TL idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İdarelerin de düzenli olarak yıllık izinleri kullandırmaları gerekmektedir.

İşçilerin emekli olmaları halinde veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuatı gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Kullanılmayan yıllık izinlerin karşılığı olarak yapılacak ödeme en son ücreti üzerinden olacağı için, işçiye yüksek miktarda ücret ödemesi yapılacaktır. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Ancak belirtilen uygulama, idarelerin daha fazla mali külfet yüklenmeleri anlamına gelmektedir: Zira, anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda, idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ödeyebilecek; ayrıca, biriken yıllık izinlerin ücrete dönüşmesi halinde idareler açısından yüksek miktarda ödeme yapma söz konusu olacaktır.

İdarenin 2020 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; işçilerin yıllık izinlerinin mevzuata uygun şekilde kullandırılmadığı ve bu nedenle de İdare bünyesinde çalışan 9 işçinin kişi başı toplam 150 gün ve üzerindeki sürelerle kullanılmamış yıllık izni bulunduğu tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, ücretli izinlerin, işçilerin çalıştığı müdürlükteki iş yoğunluğuna göre ve yürürlükte olan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nin öngördüğü şekilde kullandırılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Netice olarak, hem mevzuata uygunluk açısından hem de İdareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 13: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemeler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar*" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerekmektedir.

Mezkûr Kanun'un "*Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları*" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında da;

"Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemler düzenlenmiştir. Yönetmelik'te, 320-Bütçe Emanetleri Hesabı için, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; yapılacak ödemelerde söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasının gözetileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle emanet hesaplarına alınan tutarların mevzuatında belirtilen ödemelere öncelik vermek şartıyla muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte emanet hesaplarda izlenen söz konusu tutarların kayda alınma sırasına göre ödenmesinden muhasebe yetkilisinin sorumlu olacağı açıktır.

İdarenin hesap ve işlemleri kapsamında, 320- Bütçe Emanetleri Hesabının ayrıntısının incelenmesi neticesinde, söz konusu hesaptan yapılan ödemelerin, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir.

Denetim tespiti sonrasında İdare tarafından, 320-Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin mevzuata uygun gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Netice olarak; yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereği 320-Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İhale Dokümanında Belirtilen Hususlara Riayet Edilmemesine Rağmen Hakediş Ödemelerinin Tam Olarak Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında gerçekleştirilen hizmet alımlarında bulgunun gerekleri gözetilmiştir.
Kültür İşleri Müdürlüğüne Gerçekleştirilen İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Hatalı Belirlenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında yaklaşık maliyet belirleme işlemleri mevzuat gereklerine uygun yürütülmüştür.
Rekabeti Engelleyici Uygulamalar Nedeniyle Günün Rayiçlerinin Çok Üzerindeki Fiyatlardan Mal Alımı Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında aralarında kabul edilebilir bir bağlantı bulunmayan mal veya hizmet alımlarının bir arada

			yer aldığı bir ihale gerçekleştirilmemiştir. 2020 yılı organizasyon hizmet alım ihalesi, açık ihale usulü ile yapılmıştır.
Kurum Tarafından Gerçekleştirilen İhalelerde Uygulama Hatalarının Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında konusu bulunmamaktadır.
Kurum Hizmet Araçlarının Personeller Tarafından Tatil Günlerinde ve Özel İşlerinde Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında hizmet araçlarının özel işler nedeniyle kullanılmadığı, şehir dışına kurum araçlarıyla sadece 1 kez makul sebeple seyahat edildiği anlaşılmıştır.
Park Alanı Olarak Bütün Vatandaşların Kullanımına Açık Olması Gereken Taşınmazların Kiraya Verilmesi Suretiyle Yalnızca Özel Kişilere Kullandırılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında konusu bulunmamaktadır.
Belediye Tarafından Dernek ve Vakıflara Mevzuata Aykırı Olarak Yardımda Bulunulması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında dernek ve

			vakıflara ilişkin bakım onarım işleri yapılmamıştır.
Kurum Araçlarının Mevzuata Aykırı Olarak Bir Kısım Kişi, Kurum, Kuruluş ve Dernek Faaliyetlerinde Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. Kurum araçlarının dernek, vakıf ve kişilere 2020 yılında kullanılmadığı anlaşılmıştır.
Belediye Tarafından Kiralanan Taşınmazın Mevzuata Aykırı Olarak Derneğe Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. Bulguda yer alan bahse konu taşınmazın kira sözleşmesi fesih edilmiştir. 2020 yılında dernekler için taşınmaz kiralaması bulunmamaktadır.
Özel Kalem Müdürlüğüne Yapılan Atamaların Mevzuatın Düzenleniş Amacına Aykırı Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. Bulgudan sonra Özel Kalem Md.'ne atama yapılmamıştır.
Ambalaj Atıklarının Toplanmasına İlişkin İmtiyaz Hakkının İhalesiz ve Bedelsiz Bir Şekilde Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. İdare tarafından 2020 yılı için ihale yapılmıştır.

Danışmanlık Hizmet Alımlarında Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında bulgu konusu bulunmamaktadır.
İş Artışı Gerçekleşen İşler ile Alt Yükleniciye Devredilen Sözleşmelerde Damga Vergisi Kontrolünün Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. İdare iş artışları ve alt yükleniciye devredilen sözleşmelerde Damga Vergisinin kontrolünü yapmaktadır.
Kurum Taşınırına İlişkin Mevzuata Uygun Olmayan Hususlar Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. İşten ayrılan kişilerin üzerinde taşınır olup olmadığı ayrılmadan önce kontrol edilmektedir. Diğer taşınır işlemleri yerine getirilmiştir.
Sosyal Tesislerin İşletilmesinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Ücretsiz hizmet düzenlemeleri Meclis Kararı ile kaldırılmıştır. İndirimli hizmet düzenlemeleri ise Kamu sosyal tesislerine ilişkin

			Tebliğe uygun hale getirilmiştir. Sosyal tesislerin bakım ve onarımı için pay ayrılmaması hususu ise; Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Sosyal Tesis Gelirlerinden Bakım ve Onarım İçin Pay Ayrılmaması" başlığıyla 5 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Memur Personelden Bir Kısımına Hak Etmeyeceği Halde Çalışmayan Eş İçin Öngörülen Aile Yardım Ödeneği Verilmesi ve Asgari Geçim İndirim Oranının Hatalı Hesaplanması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. Bulguda yer verilen tutar tahsil edilmiştir ve 2020 yılında bulgu konusu bulunmamaktadır.
Mevzuata Aykırı Olarak Düzenlenen Vergi, Harç ve Cezalara İlişkin Ödeme Emirleri Nedeniyle Belediyenin Mahkeme Gideri Ödemek Zorunda Kalması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında bulgu konusu bulunmamaktadır.
Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Düzenli Olarak Kullanılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular kısmında "İşçilere Yıllık

			İzinlerinin Mevzuata Uygun Olarak Kullandırılmaması" başlığıyla 12 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Araç Kiralamalarında Taşıtın Kasko Değerinin %2'sinin Aşılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. İdarenin 10.09.2019 tarihinde sözleşmesini imzaladığı araç kiralama ihalesinde araçların kasko değerinin %2'sinin sözleşme fiyatlarını geçmediği anlaşılmıştır.
Geçiş Hakkı Kullanan İşletmecilerin Tespitine ve Geçiş Hakkı Ücretlerinin Tahsiline Yönelik Herhangi Bir İşlem Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular kısmında "Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi" başlığıyla 7 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

Bina İnşaat Harcının Mevzuatta Öngörüldüğü Şekilde Hesaplanmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular kısmında "Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması" başlığıyla 4 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Yemek Kesintisinin Eksik Yapılması	2017	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular kısmında "Yemek Yemeyen Personelden Kesinti Yapılması ve Bu Kişiler için Kurum Bütçesinden Yükleniciye Ödeme Yapılması" başlığıyla 10 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Pazar İşgal Harcının Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. Bulguda yer verilen eksik tahakkuk tutarı, 31.05.2018 tarih ve 5239 no.lu yevmiye ile tahakkuk ettirilmiştir

			ve hesaplamaya ilişkin hatalar giderilmiştir.
Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında bulgu konusu bulunmamaktadır.
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında kiraya verilen taşınmazların nazım hesaplarda takip edildiği anlaşılmıştır.
Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabı'nda Kayıtlı Bulunan Tutarların Kurum Taşınmazlarının Bütününe İlişkin Durumu Yansıtmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler 2018 yılında yerine getirilmiştir. 2020 yılında konusu bulunmamaktadır.
Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgunun karşılığı işlemler yerine getirilmiştir. 2020 yılında konusu bulunmamaktadır.